

ASOCIACE VYŠŠÍCH ODBORNÝCH ŠKOL

Úloha VOV a jejich absolventů v terciárním vzdělávání ČR

Konference

Školství 2015

25.listopad 2014

Historie vyššího odborného vzdělávání

- 1995** legislativní ukotvení vyšších odborných škol (dále „VOŠ“) ve školském zákonu-po zrušení pomaturitního studia;
- 2004** zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen „ŠZ“) požaduje akreditaci vzdělávacího programu VOV po jeho posouzení v Akreditační komisi pro vyšší odborné vzdělávání (dále „AKVOV“);

Současný stav VOŠ a VOV

- ve školním roce 2013/14 zapsáno v rejstříku škol celkem 177 VOŠ s téměř 30 000 studenty-většinou v denní formě vzdělávání (cca 2/3), zbývající 1/3 studentů se vzdělává v dalších formách;
- roční rozpočet pro studenty VOŠ poskytovaný krajům (platy nebo mzdy, odvody z nich a náklady na učební pomůcky) v roce 2013 ve výši 750 mil. Kč, v průměru na 1 VOŠ jsou vynaloženy náklady 4,3 mil. Kč;
- demografický úbytek uchazečů o vzdělávání ve VOŠ zatím nijak významně neovlivnil jejich počet;

Úloha vyššího odborného vzdělávání

- **VOV** rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělávání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností a dle mezinárodních úmluv je součástí terciárního vzdělávání - de jure má plnohodnotně tvořit segment profesně zaměřeného terciárního vzdělávání;
- absolvent je schopen po absolutoriu nastoupit do praxe;
- plnohodnotné začlenění VOŠ do TV se zatím v ČR (po 15-ti leté existenci) nepodařilo žádné politické reprezentaci MŠMT
- hlavní důvod: neomezená autonomie reprezentace VŠ

ASOCIACE VYŠŠÍCH ODBORNÝCH ŠKOL

Rozložení VOŠ v rámci ČR

Kraj	Počet vyšších odborných škol
Hlavní město Praha	39
Středočeský	20
Jihočeský	17
Moravskoslezský	13
Vysočina	13
Jihomoravský	11
Zlínský	11
Královéhradecký	11
Pardubický	10
Ústecký	9
Olomoucký	8
Liberecký	6
Plzeňský	5
Karlovarský	4
celkem	177

Zřizovatel	Počet škol	Počet %
Kraj	111	62,7
Soukromý sektor	49	27,7
Církev	12	6,8
Ostatní resorty (vnitro, obrana)	5	2,8
celkem	177	100

Počet akreditovaných vzdělávacích programů

více než 250

- největší počet vykazují zdravotnické obory - 65 programů
- dále ekonomické obory vzdělání - 60 programů
- poměrně malé zastoupení technických oborů vzdělání
 - obor Strojírenství 8 programů
 - obor Stavebnictví 7 programů
 - obor Chemie silikátů 2 programy

**Počet studujících vybraných skupin oborů vzdělání dle
nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání
ve školním roce 2013/2014**

53 Zdravotnictví	6 533
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	5 760
63, 64 Ekonomika a management	4 733
26 Elektrotechnika a výpočetní technika	1 209

-demografický úbytek uchazečů o vzdělávání po maturitě zatím
nijak významně neovlivnil počet VOŠ zapsaných v rejstříku

Míra nezaměstnanosti absolventů VOŠ a VŠ -uplatnitelnost v praxi

- **r. 2014** 10,2% -je srovnatelná u DiS a Bc a liší se:
- podle krajů**
(nejvyšší v moravských krajích -přes 14%)
(nejnižší Praha-5,2% kraj Plzeňský 5,8%,Karlovarský 6%)
- podle oborů vzdělání**
-nejvyšší (Ekologie- 34%, Zemědělství-21%,)
-nejnižší (Zdravotnictví-4%,Pedagogika sociální péče-9%)

Problematika prostupnosti absolventů/studentů VOŠ na VŠ

- 1/3 (33%) studentů VOŠ odchází po prvním ročníku (většinou na VŠ)
- 27% absolventů VOŠ nenastupuje do praxe, ale pokračuje ve studiu VŠ
- problematika přestupu na VŠ řešena ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách- **diskutované téma s VŠ**
- **nežádoucí duplicity, nevýhodné z pohledu financování i studentů samotných**

Problematika vzdělávání v nelékařských zdravotnických povoláních

VOŠZ jsou ohroženy

přípravou novely zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních MZ – kde jsou zatím definovány stejné kompetence pro studenty VOŠ a VŠ a které dle názoru MZ vytváří tzv. dvoukolejnost vzdělávání

Zdůvodněním prosazení změn do novely je snaha MZ :

- splnit „údajný“ požadavek EU na zvýšení úrovně vzdělání v nelékařských povoláních do roku 2016 přesunem programů na VŠ
- odstranit dvoukolejnost přípravy pro výkon nelék. zdravotnických povolání s cílem vzdělávat v oborech DZS,DZL,DNT,DZZ pouze v Bc programech VŠ

Důsledek pro VOŠZ je osudový – zůstane na VOŠ pouze DDH a DZT; DFA se vzdělává jen ve VOŠ –

Tento požadavek je pro AVOŠ i MŠMT nepřijatelný a likvidační pro celé VOV

Aktivity odborné veřejnosti k otázce další existence VOŠ, především zdravotnických:

říjen 2013 – projednání petice ve výboru Senátu PČR, včetně usnesení, kde je deklarována nutnost spolupráce resortů MZ a MŠMT na nové strategii vzdělávání , „jejíž součástí bude plnohodnotné začlenění vyšších odborných škol do systému a zajištění oboustranné prostupnosti vyšších odborných škol a vysokých škol“).

ASOCIACE VYŠŠÍCH ODBORNÝCH ŠKOL

Hlavní priority VOV uvedené ve Strategii vzdělávací politiky do r. 2020

- musí zůstat široká dostupnost vzdělávacích programů vyššího odborného vzdělávání
- nutnost využívat ve větší míře kapacity vyšších odborných škol pro vzdělávání osob, které v období elitního terciárního vzdělávání do vysokoškolského či vyššího odborného nevstoupily nebo studium nedokončily
- vytvoření formálních předpokladů pro oboustrannou prostupnost mezi profesně orientovanými bakalářskými studijními programy a vzdělávacími programy vyšších odborných škol (úpravou legislativních norem - nepředpokládá se vydání nových právních předpisů)

ASOCIACE VYŠŠÍCH ODBORNÝCH ŠKOL

Cíl AVOŠ pro rok 2015

Dokončit letitá jednání s MŠMT a MZ a zahájit jednání s reprezentací VŠ o budoucnosti VOŠ a jejich definitivním legislativním ukotvení včetně rozhodnutí o jejich budoucím postavení:

- ***v samostatném zákoně o VOV***
- ***v novele ŠZ s plnohodnotným zařazením jako segmentu TV včetně oboustranné prostupnosti***

Spolupracovat se školami na tvorbě minimálních vzdělávacích standardů

Budoucnost VOV a jejich absolventů v terciárním vzdělávání ČR a jeho další rozvoj závisí na:

- jasném vymezení sektoru VOV v dokumentech koncepční povahy - Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy pro roky 2016-2020;
- vyřešení problematiky prostupnosti studentů/absolventů VOŠ do VŠ ,která je v kompetenci VŠ a je hodnocena jako nevyhovující až diskriminační;
- stabilizaci VOV v souladu s potřebami trhu práce a deklarovanou podporou profesního terciárního odborného vzdělání uplatnitelného na trhu práce;

Výzva a závěr

- **Rozhodujme o budoucnosti VOV až po dokončení predikce potřeb trhu práce od jednotlivých resortů, na jejímž základě bude možné odhadnout přibližné nároky na množství absolventů jednotlivých programů oborů vzdělání poskytujících VOV, ale stejně i v sektoru vysokých škol**
- **Veškerá rozhodnutí provádějme v součinnosti s regiony na základě důkladné analýzy**
- **Některá chybná rozhodnutí by mohla být nevratná**
Poučme se z nedávné minulosti!

ASOCIACE VYŠŠÍCH ODBORNÝCH ŠKOL

Děkuji Vám za pozornost

a

přeji nám všem hodně optimismu do budoucnosti

Ing. Markéta Pražmová
předsedkyně AVOŠ